

Upp till dans i Frösvi

Av Rut Hermansson

När jag någon dag efter midsommar läste i min dagstidning, även såg en bild från festligheterna vid Frösvi, vaknade jag liksom upp ur en lång sömn. Jag läste: "Välkommen till Frösvi!"

Frösvi eller rättare sagt Frösvi dansbana har jag sedan min tidigaste barndom hört talas om. Det var då den gamla banan som genom åren har bytt plats två gånger, men lär nu ligga på samma plats som när jag i min ungdom gjorde bekantskap med densamma.

Jag var 19 år innan jag för första gången gick till Frösvi dansbana i sällskap med några andra ungdomar, ty det var omkring år 1920. Visst hade jag under uppväxttiden lyssnat till musiken på avstånd, även sett många ungdomar med lätta steg på väg till dans på banan. För min del var det ej tänkbart att i unga år ge sig ut på dans, man var barn till ett par år efter konfirmationen.

DET VAR MED ENKEL, ren och oskuldsfull glädje som vi ungdomar ofta trallande gick till Frösvi dansbana. Vi hörde musiken när vi närmade oss banan och det underlättade våra steg att vi liksom dansade fram på vägen, vi var så lyckliga, vi kände ej någon trötthet trots att många av oss hade hårda arbetsdagar bakom oss. Frösvi dansbana spred fröjd och gamman omkring sig, ty alla var glada och kände ofta behov av att under sång stämma in i de glada dragspelstonerna.

Även de gifta och äldre mötte upp för att med takt och kläm dansa schottis, polka, hambo och de gamla ljuvliga valserna. Jag ser i tankar framför mig hur lätt många kvinnor svängde omkring i sina hellånga kjolar och schaletten om huvudet och den var knuten under hakan, så den följde med i svängarna. Alla var glada och njöt i

ljumma, sköna sommarkvällar. Skymningen kom sakta och smygande och ingav en ljuvlig stämning, ty någon belysning fanns ej på den tiden vid Frösvi dansbana.

Speleman satt troget på ett bräde, som var uppspikat mellan ett par tallar. Spelemän fanns många och för att nämna några så fanns Herbert Hallberg, Oskar Vickström och så vår allra yngsta, Kalle-Valter Gustavsson, han fick gå bort i unga år och lämnade ett stort tomrum efter sig, ty han var så ung och så skicklig att spela. De andra omnämnda kunde också sin sak och har även de gått sin väg. Alla spelemän satt troget i flera timmar, det blev inga stora honorar, det var någon eller några som på natten gick omkring och tog upp kollekt. Man kunde nog lätt räkna de kronor som damp ner i mössa eller hatt, ty det var säkert bara några ören. Det var ej så gott om kronorna på den tiden. Inga festligheter förekom vid Frösvi på den tiden, men inte omöjligt att vi några ungdomar kunde ta en kaffekorg med oss och gå upp till den gamla banan vilken kväll som helst i veckan, men då hade i nog vår spelman Kalle-Valter med oss, eller någon annan.

De sista åren på 1920-talet bildades det en idrottsförening; en fotbollsplan iordningställdes och skjutbanan, som fanns där förut, försvann så småningom. Skytteföreningen tillhörde Blackstad, som ytterligare hade skjutbana vid Lörstad och Kleva. I och med att fotbolls-föreningen kom igång så blev det sommarfester med vanliga anordningar. *Den gamla dansbanan togs bort och en ny byggdes på en ny plats, det tillkom dansbiljetter som ej var fallet vid den gamla banan. Nu lär dansbanan åter vara flyttad och ligger på den gamla banans plats.

FOTBOLLSPLANEN blev också flyttad för rätt många år sedan och de flesta känner väl till "Kogaråsen". Skjutbanan som också är väl känt är nu belägen på Hummelstad gårds ägor. Det sägs att i närheten av den nu befintliga skjutbanan lär det omkring sekelskiftet funnits en skjutbana. Bekräftelsen på detta finns genom att det fortfarande kan ses gamla skjutvallar kvar. Handlaren Hugo Svensson, som flyttade från Hummelstads gamla handelsbod omkring 1910, lär ha varit en drivande kraft inom den skytteföreningen.

Stora förändringar och anordningar har skett under årens lopp. Numera är det väl poporkestrar som står för musiken, och dansen går i den moderna stilen, fast jag tror att många festdeltagare än idag finner nöje i att dansa de gamla danserna.

Ungdomen på min tid fick också sina nya danser och schlager. Jag kan inte förglömma hur det steppades hela kvällar och nätter och då var det "Ingeborg har ni väl sett" och "Jag kallas alltid Putte", som stod högt på listan. Ja, "Docklisa" kom inte långt efter och det sjöngs sannerligen till leda. Dansen var också ful och gick under namnet "jumpa", ty de dansande stod och jumpade mot varandra. Det var ingen dans.

Några bekymmer med bilparkering behövdes ej under min tid som besökare på Frösvi dansbana. Det förekom ej några bilar, de flesta gick väl till dansen, ty det var ej så allmänt med damcyklar. En och annan yngling hade väl lyckats spara ihop pengar till en begagnad cykel och kunde då bjuda sin flicka åka på stängen. Jag har åkt på cykelstängen många gånger i min ungdom, ty det dröjde länge innan jag själv kunde köpa mig det åkdonet. När jag uppnådde den lyckliga dagen hade jag innestående lön så den kunde betalas kontant, men det tog sin tid med en lön på 25 kr i månaden och min cykel kostade 180 kr.

DET FÖREKOM NOG DANS på andra platser än på Frösvi dansbana, ty det var rätt vanligt med logdans lite över allt på gårdarna och då minns jag logdans hos Svenssons i Frösvi, Bjärka och Hummelstads gårdar. På höstar och vintrar dansades det i tomstugor och då ordnades så kallade hopläggaressvängar. Vi delade upp oss i gäng, som byttes om att styra till med dessa sammankomster, vi bakade ofta och det fick ske kvälls- eller nattetid, kanske på den plats vi hade anställning, ty våra matmödrar var alltid tillmötesgående. Vi köpte in allt själva, lånade porslin i handelsbodar. Utgifterna brukade stanna vid 25-30 öre per person och det klarade vi av med glans. Huvudsaken att vi kom tillsammans och fick roa oss, vi brukade ofta ringlekar vid våra sammankomster och det tyckte vi var lika roligt som dansen. På höstarna ordnades det till med raggmunkgängen och så förekom ett och annat kryckgänge, som alltid var mycket roliga. Vi blev då bjudna på kaffe med många kakor, vi skamlade ihop pengar som present till de unga, det fick bli som tack för dansen och fågnaden. Vid ösning av byk blev det så kallade Bykåke och då bjöd vår matmor på kaffe och sedan blev det dans mellan tvättholkar, pojkarna var alltid villiga att komma för att hjälpa till med bykösningen, ty det var ett rätt tungt arbete för en tjänsteflicka.

Texten redigerad och digitaliserad av Anders Jacobsson mars 2025